

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3824200422
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3824200422.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, t. č. v ústavnej starostlivosti C. D. E. F. G. H., I. E. XXX/XX, J., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka: K. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D., otec: L. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. D., o návrhu navrhovateľov: 1) L. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., L. XXX/XX X) N. A. D., nar. XX.X.XXXX, bytom M., L. XXX/XX, o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 25.01.2018 č. k. 16P/53/2017-32 tak, že r u š í ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX a z v e r u j e maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov L. A., nar. XX.X.XXXX a N. A. D., G. J., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom M., L. XXX/XX s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Náhradní rodičia L. A., nar. XX.X.XXXX a N. A. D., nar. XX.XX.XXXX s ú o p r a v n e n í a p o v i n n í osobne sa o maloletého A. starať, vychovávať ho, zabezpečovať jeho každodenné potreby, preberať peňažné prostriedky spojené s výkonom náhradnej osobnej starostlivosti a použiť ich na prospech maloletého A., spravovať jeho majetok a zastupovať ho v bežných veciach, spravovať jeho veci tak, aby neutrpel žiadnu ujmu na svojich majetkových a iných právach, pričom úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú schváleniu súdom.

III. A. K. K., nar. XX.XX.XXXX je povinná platiť mesačne výživné na maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške sumy 30% zo životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, ktorú je povinná platiť počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a po dovŕšení plnoletosti k rukám dieťaťa, najneskôr do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktoré sa výživné poskytuje.

IV. Otec L. B., nar. XX.XX.XXXX je povinný platiť mesačne výživné na maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške sumy 30% zo životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku, ktorú je povinný platiť počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a po dovŕšení plnoletosti k rukám dieťaťa, najneskôr do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktoré sa výživné poskytuje.

V. Súd n a r i a d ť u j e nad výchovou maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, výchovné opatrenie, a to dohľad na obdobie 12 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia 1), 2) sa návrhom podaným na Okresný súd Prievidza dňa 22.01.2024 domáhali zverenia maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnili tým, že maloletý A. bol od 01.08.2017 v ich starostlivosti ako u profesionálnych rodičov. Ku dňu 05.08.2022 ukončili navrhovatelia 1), 2) pracovný pomer v C. D. E. F. G. H. (ďalej len „centrum“). O maloletého A. sa starali od jeho 10 mesiacov až do ukončenia pracovného pomeru. Maloletý u nich vyrastal ako v rodine, ich deti (dvojčatá A. a E., nar. XX.XX.XXXX) berie ako svojich súrodencov. Prežili spolu 5 rokov života. Od septembra sa situácia maloletého A. zmenila, nakoľko bol premiestnený z profesionálnej rodiny na skupinu do C. D. E. F. G.. V zariadení je nespokojný, opakovane vyjadruje túžbu vrátiť sa domov, čo je k nim domov. Poukázali na to, že maloletý A. je u nich doma spokojný, pohodový a kamarátsky. O maloletého A. sa starali od malička a majú ho radi ako vlastného syna, preto majú záujem, aby u nich v rodine vyrastal ako člen rodiny. Matka a otec sa o maloletého zaujímajú veľmi sporadicky. Otec sa na maloletého pýtal telefonicky v máji 2021 a matka v máji 2022. S maloletým neboli žiadne výchovné problémy. Uviedol, že vlastní 7 izbový rodinný dom. Majú stály príjem, a to navrhovateľ 1) je poberateľ predčasného dôchodku vo výške 1080,- eur mesačne a opatrovného vo výške 425,- eur mesačne. Navrhovateľka 2) pracuje v Seniorville v Trenčíne, kde dosahuje zárobok priemerne 1000,- eur mesačne a poberá invalidný dôchodok v sume 322,- eur mesačne. Vzhľadom na uvedené žiadali zveriť maloletého A. do svojej spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Matke bol návrh doručený do vlastných rúk dňa 07.02.2024, ktorá sa k návrhu navrhovateľov písomne nevyjadrila. Kolíznemu opatrovníkovi pri prešetrovaní pomerov telefonicky uviedla, že si odrába aktívne práce a na jej pomeroch sa nič nezmenilo a naďalej nemá vytvorené vhodné podmienky na to, aby mohla zabezpečovať starostlivosť svojim deťom. S podaním návrhom na zverenie maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti manželov A. súhlasila.

3. Otec sa k návrhu ústne, písomne a ani prostredníctvom kolízneho opatrovníka nevyjadril. Návrh bol otcovi doručený postupom podľa § 116 ods. 2 CSP a aj ostatné písomnosti mu boli doručované podľa § 116 ods. 3 CSP.

4. Kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 12.02.2024 uviedol, že vykonaným šetrením v domácnosti manželov A. bolo zistené, že majú vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie náhradnej osobnej starostlivosti aj maloletému A.. Maloletý A. počas vykonávaných pohovorov už dlhodobo prejavoval záujem vrátiť sa do domácnosti manželov A., nakoľko bol u nich dlhodobo vychovávaný, považuje ich za rodičov a v ich domácnosti sa cíti ako doma. Manželia A. sú s maloletým A. a jeho súrodencami v pravidelnom telefonickom aj osobnom kontakte. V ich domácnosti sa realizujú aj krátkodobé pobyty detí, ktoré prebiehali bez problémov. Maloletý A. prejavuje veľmi silnú túžbu vrátiť sa do domácnosti k manželom A. a byť im zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Avšak s prihliadnutím na spor, medzi manželmi A. a maloletou K. O., ktorú má pani A. zverenú do pestúnskej starostlivosti, pre ktorý bola maloletá Shania dočasne umiestnená v Centre pre deti a rodiny Ilava-Klobušice, úrad v prípade, že súd návrhu na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti vyhovie, navrhol nariadiť nad starostlivosťou o maloletého A. výchovné opatrenie dohľad.

5. Súd vo veci konal a rozhodol na pojednávaní dňa 26.06.2024, ktoré sa konalo v neprítomnosti rodičov maloletého A., ktorí mali doručenie predvolania riadne vykázané a ktorí svoju neúčast' neospravedlnili, odročiť pojednávanie nežiadali.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov 1) a 2) a oboznámením s listinnými dôkazmi, a to najmä: návrhom navrhovateľov 1), 2), lustráciami navrhovateľov 1), 2), matky a otca v registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovni a odpisy z registra trestov navrhovateľov 1), 2) (č. l. 5), uznesením OS Prievidza zo dňa 24.01.2024 č. k. 13P/5/2024-6, podaním navrhovateľov s prílohami, a to lekáorskými potvrdeniami (č. l. 11-13), správou ÚPSVaR Prievidza o mal. A. zo dňa 26.01.2024, správou ÚPSVaR Prievidza o mal. A. zo dňa 12.02.2024 s prílohami (č. l. 16-18), správou o maloletých deťoch K. zo dňa 16.10.2023, oznámením o podanom návrhu, rozsudkom OS Prievidza zo dňa 29.02.2024 č. k. 15P/57/2023-143, rozhodnutím OÚ Trenčín zo dňa 23.08.2023 č. sp. OU-TN-OVVS2-2023/020424-007, zápisnicou z výsluchu osoby mladšej ako 14 rokov (č. l. 43-47), zápisnicou o výsluchu svedka

(navrhovateľky 2)), zápisnicou o výsluchu svedka (navrhovateľ 1)), správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 26.04.2024, správou Centra pre deti a rodiny Zlatovce, spismi OS Prievidza sp. zn. 19P/38/2022, 16P/53/2017 a spisom OS Prievidza sp. zn. 15P/57/2023 a z neho najmä rozsudok OS Prievidza zo dňa 29.02.2024 č. k. 15P/57/2023-143 a zistil tento skutkový a právny stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 25.01.2018 č. k. 16P/53/2017-32, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.03.2018, bola nad maloletým A. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá je realizovaná pôvodne v Detskom mestečku v Trenčíne – Zlatovciach, terajší názov Centrum pre deti a rodiny Zlatovce. Rodičom bola určená vyživovacia povinnosť v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa.

8. Navrhovateľ 1) nemá žiaden záznam v registri trestov a po zdravotnej stránke je spôsobilý na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Rovnako aj navrhovateľka 2) nemá žiaden záznam v registri trestov a zdravotne je spôsobilá na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

9. Zo správy ÚPSVaR Prievidza zo šetrenia pomerov u maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX vyplýva, že uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 27.02.2017 č. k. 14P/71/2016-16 bol maloletý A. B. neodkladným opatrením dňa 01.03.2017 umiestnený do zariadenia Centra pre deti a rodiny Zlatovce. Od augusta 2017 mu bola starostlivosť zabezpečovaná v profesionálnej rodine u manželov A.. Následne bola rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 25.01.2018 č. k. 16P/53/2017-32, právoplatný dňa 17.03.2018, nad maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa nad ním a jeho súrodencami doposiaľ realizuje v C. D. E. F. G. H.. Po nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým, mu bola starostlivosť aj jeho súrodencom, dlhodobo zabezpečovaná v profesionálnej rodine centra pre deti a rodiny, u manželov A., a to až do júla 2022. Počas osobnej návštevy maloletých detí v centre pracovníci centra informovali pracovníčky úradu, že maloleté deti boli premiestnené z profesionálnej rodiny späť do centra, na samostatnú usporiadanú skupinu.

V mesiaci september 2022 bol úradu z Okresného súdu Prievidza doručený návrh pána L. A. o zverenie maloletého A. B. do jeho náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré sa na Okresnom súde Prievidza viedlo pod spisovou značkou 19P/38/2022. Súd návrh pána A. zamietol a rozhodnutie bolo potvrdené aj Krajským súdom v Žiline. Nakoľko maloletý A., ale aj jeho starší súrodenci K., boli na manželov A. citovo naviazaní a prejavovali záujem o kontakt s nimi, čo im manželka A. opätovali, bolo manželom A. stretávanie s deťmi umožnené. Pani A., zároveň prejavila záujem o zrušenie ústavnej starostlivosti aj nad staršími súrodencami A., J., D. a P. K. a požiadala súd o zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Konanie v uvedenej veci sa na Okresnom súde Prievidza vedie pod spisovou značkou 15P/57/2023.

V súčasnosti sú súrodenci D. K., P. K. ale aj A. B. s manželmi A. v pravidelnom kontakte cez sociálne siete, aj v osobnom kontakte. Maloleté deti v domácnosti manželov A. absolvovali niekoľko krátkodobých pobytov. Počas poslednej vykonanej návštevy maloletý A. uviedol, že sa má dobre, je o neho dobre postarané, avšak aj napriek tomu by sa radšej vrátil „k mame do llavy“ (bývalý profesionálny rodič, N. A.). Vyjadril sa, že u „mamy“ mu bolo dobre, všetkých členov rodiny má veľmi rád. Naďalej je s nimi v kontakte a počas vianočných prázdnin bol v llave na krátkodobom pobyte. Pobyť zhodnotil pozitívne, vyjadril spokojnosť. Tešil sa, že mohol byť opäť s „mamou a tatom“, (ako oslovuje manželov A.). Ďalej uviedol, že od septembra 2023 začal navštevovať Základnú školu v Trenčíne, je žiakom prvého ročníka. V škole sa mu páči, učí sa dobre a našiel si nových kamarátov. Počas návštevy maloletého A. v zariadení, úrad pristúpil k rozhovoru aj so sociálnou pracovníčkou centra, ktorá uviedla, že s A. zatiaľ nemajú v centre žiadne výchovné problémy. Vyjadrila sa, že A. veľmi ťažko znášal odlúčenie od bývalých profesionálnych rodičov a veľmi rád by sa k nim vrátil natrvalo. Naďalej je s nimi v telefonickom, ale aj v osobnom kontakte. Na maloletého A. B. sa v centre telefonicky informovala aj jeho stará matka pani H., avšak v mesiaci november 2023 zomrela. Aktuálne sa sporadicky o maloletého a jeho súrodencov zaujíma aj biologická matka, avšak naďalej nemá vhodné podmienky na realizáciu pobytov detí v jej domácnosti. Z uvedených dôvodov využila jedenkrát možnosť pobytu s deťmi v zariadení, strávila s nimi v centre niekoľko dní. Matka maloletých detí a otec maloletého A., pán B. si vyživovaciu povinnosť voči maloletému Michalovi neplnia.

Dňa 25.01.2024 bol úradu z Okresného súdu Prievidza opäť doručený návrh manželov A. o zverenie maloletého A. B. do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, s ktorým sa úrad oboznámil. V súvislosti s uvedeným sa pracovníčka úradu telefonicky skontaktovala s pracovníčkou C. D. E. F. G. H., za účelom zistenia informácií, či bol maloletý A. informovaný o prebiehajúcom konaní. Bolo zistené, že maloletý A. už dlhodobo prejavuje silnú túžbu vrátiť sa do domácnosti k manželom A.. Ich domácnosť

považuje za svoj domov, preto ho táto informácia veľmi potešila. Podľa vyjadrenia pracovníčky centra, si A. vie predstaviť, že by bol manželom A. zverený do starostlivosti a mohol by tak žiť u nich natrvalo. Pred podaním správy na okresný súd, mal úrad záujem prešetriť pomery aj na strane rodičov maloletého A., za účelom zhodnotenia podmienok návratu maloletého do starostlivosti rodičov. Na základe uvedeného sa úrad telefonicky skontaktoval s matkou maloletého, ktorá počas telefonického rozhovoru uviedla, že v súčasnosti si odrába aktivačné práce, preto sa na úrad nemôže dostaviť osobne. Vyjadrila sa, že v jej pomeroch sa nič nezmenilo, naďalej nemá vytvorené vhodné podmienky na to, aby mohla zabezpečovať starostlivosť svojim deťom. S podaným návrhom na zverenie maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti manželov A. súhlasí. Ďalej uviedla, že spolu so svojim súčasným partnerom pánom G. aj naďalej býva v svojpomocne zhotovenej drevenej chatke, ktorú si postavili mimo intravilánu Mesta Prievidza. V okolí ich príbytku bývajú aj iní bezprístrešní ľudia. Pani K. uviedla, že priestory chatky má prispôsobené na bývanie. Je to však jedna miestnosť bez pevnej podlahy, kde má zabezpečené lôžko, piecku na kúrenie a vaňu. V chatke nie je prívod pitnej vody a pripojenie na elektrickú energiu. Osobnú hygienu je možné v chatke vykonať, ale len vo vode, ktorú si donesú z potoka. O otcovi maloletého A., pánovi L. B., nevedela pani K. uviesť žiadne informácie. Vyjadrila sa, že od času keď bol pán B. prepustený z výkonu trestu s ním nie je v žiadnom kontakte.

Vykonaným šetrením v domácnosti manželov A. bolo zistené, že majú vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie náhradnej osobnej starostlivosti aj maloletému A.. Maloletý A. počas vykonávaných pohovorov už dlhodobo prejavoval záujem vrátiť sa do domácnosti manželov A., nakoľko bol u nich dlhodobo vychovávaný, považuje ich za rodičov a v ich domácnosti sa cíti ako doma. Manželia A. sú s maloletým A. a jeho súrodencami v pravidelnom telefonickom aj osobnom kontakte. V ich domácnosti sa realizujú aj krátkodobé pobyty detí, ktoré prebiehali bez problémov. Maloletý A. prejavuje veľmi silnú túžbu vrátiť sa do domácnosti k manželom A. a byť im zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Avšak s prihliadnutím na spor, medzi manželmi A. a maloletou K. O., ktorú má pani A. zverenú do pestúnskej starostlivosti, pre ktorý bola maloletá K. dočasne umiestnená v C. D. E. F. G. M., úrad v prípade, že súd návrhu na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti vyhovie, navrhuje nariadiť nad starostlivosťou o maloletého A. výchovné opatrenie dohľad.

10. Zo správy C. D. E. F. G. H. (ďalej len „centrum“) zo dňa 19.04.2024 vyplýva, že maloletý A. je milé, usmiate dieťa kým na neho nie sú kladené požiadavky. Rád hrá hry na telefóne, bicykuje, korčuľuje, skáče na trampolíne. Je nebojácny, dokáže si obhájiť svoju pravdu. Experimentuje s fajčením, kopíruje negatívne vzory správania od starších chlapcov. Pridelené úlohy na skupine si vie spraviť primerane veku. Je potrebné mu pripomínať dennú osobnú hygienu. Priestor dvora pred skupinou často opúšťa bez dovolenia. V prípade, že sa postupuje proti jeho očakávaniam, trieska vecami, prevracia stôl, vulgárne nadáva. Záleží mu na tom, aby sa o jeho horších stránkach nedozvedela pani A., ktorej hovorí mama. Jeho veľkou túžbou je žiť s mamou a tatom, ako volá manželov A.. Maloletý A. je prvák, známky má jednotky a dvojky. Urobil veľké pokroky v čítaní, aj tak však nerád číta. Vyjednáva o počte opakovaní čítania, i o tom, kedy sa začne pripravovať na vyučovanie. Nikdy nie je pre neho vhodný čas. Samotný čas prípravy na vyučovanie nie je dlhý, oveľa dlhšie trvá kým sa k učeniu dostane. Je zdravý, bez liečby.

11. Zo správy ÚPSVaR Trenčín, pracovisko Ilava zo dňa 04.01.2024 z prešetrenia pomerov vyplýva, že maloletý A. bol na krátkodobý pobyt v čase od 05.01.2024 – 07.01.2024, v rodine manželov N. A. D. a L. A., obaja bytom L. XXX/XXXXXX. Vykonaným šetrením v domácnosti bolo zistené, že sociálne a bytové pomery manželov A. od posledného prešetrenia v domácnosti zo dňa 11.10.2023 sú nezmenené. Domácnosť je čisto, moderne a kompletne zariadená. Hygiena domácnosti je na vysokej úrovni. Maloletý má vytvorenú izbu so samostatným lôžkom. Z manželstva pochádzajú dve deti, a to E. nar. XX.XX.XXXX a A. nar. XX.XX.XXXX. Dcéra A. je študentkou na Gymnáziu v Košiciach, kde je cez týždeň na internáte. K. E. navštevuje Praktickú školu v Dubnici nad Váhom. Pán A. poberá na E. opatrovateľský príspevok v sume 400€ mesačne. V rozhovore p. A. D. uviedla, že požiadala o krátkodobý pobyt maloletého A. B.. V rozhovore informovala, že ich biologické deti s maloletým majú dobré vzťahy. Spoločne chodia na výlety, prechádzky, na rodinnú chatu. Manželia A. majú maloletého, ako sa vyjadrujú radi, prijali by ho za svoje dieťa. Predtým maloletý žil s nimi v spoločnej domácnosti 5 rokov, maloletý A. manželov volá mama a tató. V rozhovore p. A. D. informovala pracovníčky, že sa teší na maloletého a že jej je ľúto, že cez Vianoce nebol maloletý u nich. V rozhovore tiež p. A. D. uviedla, že s maloletým je v pravidelnom kontakte. Vykonaným šetrením v domácnosti p. N. A. D. bolo zistené, že manželia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre mal. A.. Manželia A., ako deklarujú, majú maloletého radi a majú vybudované medzi sebou dobré vzťahy.

12. Navrhovateľ 1) vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 26.06.2024 uviedol, že sa domáha zverenia maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti s manželkou, nakoľko sa oňho starali od jeho 10-tich mesiacov. Majú vytvorený blízky citový vzťah a maloletý A. trvá na tom, aby ho uspával. Trávia spolu veľa času, chodia na detské ihriská. Čo sa týka výchovy, na príkazy a na zákazy u maloletého A. je tu jeho manželka, on je skôr na zábavu. Potvrdil, že tak maloletý A. aj jeho súrodenci chodia k nim na pobyt a pýta sa k nim aj maloletá K. na pobyt.

13. Navrhovateľka 2) na pojednávaní uviedla, že domáha, aby sa A. vrátil k nim, nakoľko sú na seba navzájom zvyknutí, naviazaní a momentálne maloletého A. ubíja, keď sa musí vrátiť do CDR. On keď je u nich, tak ani neviem, že je u nich, nakoľko je dobrý, poslúcha, rád číta a píše diktáty. V CDR zrejme neposlúcha preto, lebo je to jeho protest proti tomu, že nemôže byť u nich, ako to on volá a považuje. U nich má pocit istoty, manžel s ním chodí na ihrisko, musí s ním spať v jednej miestnosti, resp. predtým s ním spával v jednej posteli. Z uvedených dôvodov žiadala, aby im bol A. zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

14. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 29.02.2024 č. k. 15P/57/2023-143 boli maloleté deti K., a to D., nar. XX.XX.XXXX a P., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti N. A. D., G. J., r. č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom M., L. XXX/XX, s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň bolo rozhodnuté o právach a povinnostiach náhradnej matky, o vyživovacej povinnosti rodičov voči maloletým deťom a nariadené výchovné opatrenie dohľad nad starostlivosťou a výchovou maloletého D. a maloletej P. Zároveň bolo zastavené konanie o návrhu navrhovateľky na zverenie maloletého J., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

16. V zmysle Čl. 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

17. V zmysle Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Podľa § 45 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

19. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

20. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

21. V danej veci mal z vykonaného dokazovania súd preukázané, že rodičia maloletého neboli schopní zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, a preto je rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 25.01.2018 č. k. 16P/53/2017-32 nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť. Rodičia maloletého dieťaťa nie sú schopní ani v súčasnej dobe zabezpečiť riadnu osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Situácia na strane rodičov maloletého dieťaťa a ich pomery sa do rozhodnutia súdu nezmenili, resp. neupravili, keďže ani jeden z rodičov nemá zabezpečené riadne bývanie. Matka maloletého žije so svojim partnerom (inou osobou, než je otec maloletého dieťaťa) v drevenej chatke bez pitnej vody a elektriny. Otec maloletého je v súčasnosti bez stabilného bývania a súdu sa nepodarilo zistiť jeho pobyt.

22. Súd ďalej skúmal, či sú splnené podmienky pre zverenie dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov 1) a 2), ktorí o to žiadali. Náhradná osobná starostlivosť môže byť nariadená len za predpokladu, že ani jeden z rodičov nemôže alebo nie je schopný zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloleté dieťa. Ako je uvedené vyššie, rodičia maloletého dieťaťa nie sú schopní ani v súčasnej dobe zabezpečiť riadnu osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Súd môže maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, len ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa v širšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability a aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadaní a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva obsiahnuté v dohovore o právach dieťaťa aj v iných právnych predpisoch. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda závisí od úvahy súdu, či uvedené opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, musí byť fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá je plne spôsobilá na právne úkony, má osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, svojim spôsobom života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa a ktorá so zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí. Malo by ísť o osobu bezúhonnú, ktorej sociálna situácia zaručuje, že zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti bude v záujme maloletého dieťaťa, ani ona, ani jej rodinní príslušníci by nemali trpieť ochorením, ktoré by vylučovalo riadny výkon náhradnej osobnej starostlivosti a mala by mať kladný citovaný vzťah k dieťaťu.

23. Pre posúdenie návrhu bolo rozhodujúce predovšetkým zodpovedanie otázky, či sú splnené zákonné podmienky na zverenie maloletého A. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov 1), 2) a či je zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov v záujme dieťaťa. Na základe zisteného stavu súd dospel k záveru, že u navrhovateľov 1), 2) možno konštatovať splnenie zákonných predpokladov, vrátane osobných, najmä zdravotných a osobnostných na to, aby im maloletý A. mohol byť zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovatelia sa spolu starali o maloletého A. od jeho 10 mesiacov. Je nepochybné, že sa medzi nimi vytvorili citové väzby a maloletý ich považuje za svoju rodinu. Súd má za to, že za tejto situácie je možné konštatovať splnenie jednej zo zákonných podmienok pre zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, a tým je najlepší záujem maloletého dieťaťa. Vzhľadom na uvedené súd zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 25.01.2018 č. k. 16P/53/2017-32 tak, že zrušil ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX a zveril maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov L. A., nar. XX.X.XXXX a N. A. D., G. J., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom M., L. XXX/XX s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

24. V súlade s § 45 ods. 3 a ods. 4 Zákona o rodine, súd vymedzil navrhovateľom ako náhradným rodičom práva a povinnosti tak, aby sa naplnil účel spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

25. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

26. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v

exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

27. Súd zaviazal v zmysle citovaných ustanovení oboch rodičov k plateniu výživného v minimálnej výške, t. j. v sume 30 % zo životného minima na maloleté nezaopatrené dieťa. Matka je naďalej nezamestnaná, žije v nevhodných bytových podmienkach a nie je schopná si svoje pomery dlhodobo upraviť. Má vyživovaciu povinnosť k ďalším 5 maloletým deťom. Vzhľadom na uvedené nie je v možnostiach a schopnostiach matky plniť si výživné vo vyššej sume.

Súd taktiež zaviazal otca plnením výživného na maloletého A. v minimálnej výške, t. j. v sume 30 % zo životného minima na neploleté nezaopatrené dieťa, nakoľko sa súdu nepodarilo zistiť jeho majetkové, pracovné a osobné pomery. Aj naďalej má otec podľa informácií poskytnutých matkou a kolíznym opatrovníkom žiť niekde na ulici bez stabilného obydľia, či príjmu.

28. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

29. Súd rozhodujúci o návrhu kolízneho opatrovníka na uloženie výchovného opatrenia dohľadu nad výchovou maloletého A. v prípade vyhovenia návrhu navrhovateľov 1), 2), ktorý bol podaný v správe zo šetrenia pomerov zo dňa 12.02.2024 a prezentovaný aj na pojednávaní dňa 26.06.2024, mal za to, že uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine je v záujme maloletého A. ako prostriedku na posilnenie účelu spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov a eliminovania prípadného rizika nevhodných výchovných postupov navrhovateľov 1), 2).

30. O trovách konania rozhodol súd tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v šiestich vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.